

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14C/309/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115218968
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8115218968.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Eduardom Valenčinom v právnej veci žalobcu: POHOTOVOŠŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35807598, právne zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Gröslingova 4, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00166073, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

žalobu z a m i e t a ,

náhradu trov konania účastníkom n e p r i z n á v a ,

návrh na prerušenie konania z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou súdu doručenou dňa 27.9.2012 sa žalobca domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu (Okresného súdu v Humenné), ktorý rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia po uplynutí zákonnej 15 dňovej lehoty a nerozhodol v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov. Mal za to, že danom prípade neexistovala okolnosť, ktorá by umožňovala súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o vydaní poverenia pristupuje až po veľmi dlhej dobe, hoci prejednáváná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou kompletnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu. Žalobca vytyka súdu, že porušil zásadu právnej istoty, keď nerešpektoval právoplatné rozhodnutie rozhodcovského súdu ako rovnocenný exekučný titul a ktoré zároveň tvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Uplatnil si preto nárok na náhradu škody v konkrétnej sume predstavujúcej istinu a príslušenstvo, ktorá viac nemôže byť priznaná všeobecným súdom z príslušného zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere. V príčinnej súvislosti s tým žiadal aj nemajetkovú ujmu vo výške 20% z uplatňovanej istiny s príslušenstvom ako primeranú náhradu za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. V prvom rade namietal procesné pochybenia zo strany žalobcu, ktorý v žalobách neuvádza spisové značky príslušných konaní, ktoré sú vedené na súde, chýbajú relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní na súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody. Žalovaný namietal, že žalobca nepredložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetných exekučných konaní, vznik skutočnej škody a nemajetkovej ujmy a napriek tomu, že síce časť dôkazov uviedol, najmä odkazom na exekučné spisy,

v skutočnosti však prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám. Tvrdenie žalobcu o tom, že nemá vedomosť o spisových značkách namietaných v exekučných konaniach sa nezakladá na pravde a má charakter klamlivého a zavádzajúceho tvrdenia, pričom neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu bol jedným z dôvodov, pre ktorý Ústavný súd SR odmietol sťažnosti žalobcu na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu napr. pod sp. zn. II. US 211/2012, IV. US 366/2012 a IV. US 374/2012.

Podľa názoru žalovaného nie je splnená ani základná podmienka pre možnosť vyhovieť podanej žalobe v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a to, predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom štátu, po neúspešnosti, ktorého je možné predmetnú žalobu podať po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti. Prvé žiadosti boli žalovanému doručené 23.4.2012 a vzhľadom na skutočnosť, že žaloby boli doručené súdu 27.9.2012, je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr, pričom z ustanovení § 15 ods. 1 a § 16 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti. Predbežné prerokovanie nároku je zákonom ustanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 2CZ 38/76. Preto má žalovaný za to, že ide o predčasne uplatnený nárok. Navyše žalobca podal žiadosti o predbežné prerokovanie daných nárokov, avšak po výzve nedoplnil žiadne informácie, nebol ochotný priložiť ani príslušné návrhy na zmenu exekútora v jednotlivých exekučných konaniach, prípadne oznámiť dátumy kedy sa dozvedel o škode vrátane dokladov preukazujúcich vyčíslenie majetkovej škody, či iné skutočnosti podstatné pre prerokovanie nároku. Neposkytol teda žiadnu súčinnosť pri tomto predbežnom prerokovaní a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody.

Žalovaný poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I.US 16/2002, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že pri posúdení či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone.

Žalovaný poukázal aj na nedostatok právomoci všeobecného súdu preskúmavať efektívnosť a rýchlosť súdneho konania iného súdu v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Takémuto skúmaniu môže byť rozhodovanie súdu podrobené len v konaní pred Ústavným súdom SR na základe ústavnej sťažnosti. Všeobecný súd potom môže o náhrade škody rozhodovať na základe prietahu v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, v ktorom sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktorý má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo po právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, v ktorej ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Žalovaný ďalej uviedol, že ak mala žalobcovi vzniknúť škoda v súvislosti s nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po 15 dňovej lehote, lehota na uplatnenie týchto nárokov uplynula pri každom takomto nároku osobitne po troch rokoch odo dňa kedy sa žalobca o škode dozvedel, t.j. po troch rokoch od momentu zamietnutia žiadosti na udelenie poverenia. Vzhľadom na uvedené vzniesol námietku premlčania pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009 (t.j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku).

K zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia ako spôsobu rozhodnutia uviedol, že nemôže byť chápané ako nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a že zároveň nie sú splnené ani zákonné podmienky pre posúdenie zodpovednosti za nezákonné rozhodnutie. Poukázal pritom na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, podľa ktorých súd musí ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku a či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Zdôraznil, že napokon z dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že 15 dňová lehota sa nevzťahuje na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia.

K vyčíslenej škode a nemajetkovej ujme vyjadril žalovaný názor, že uplatnená suma titulom náhrady škody je len hypotetickou sumou nezodpovedajúcou kritériám vzniku nároku na náhradu škody, pričom zjavne nejde o škodu skutočnú a nemajetková ujma je vyčíslená na základe nesprávnej právnej úvahy. Žalovaný poukázal taktiež na aspekt dobrých mravov, pričom tento aspekt hovorí v neprospech žalobcu vzhľadom na charakter nárokov a charakter jeho obchodnej činnosti, z ktorej tieto nároky voči dlžníkom žalobcu vznikli, na jeho prax pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch a negatívne vnímanie žalobcu verejnosťou aj špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľa, resp. skutočnosť, že štátne orgány, musia na každej mocenskej úrovni musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľa. Zdôraznil, že žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopříjmových osôb. Toto negatívne vnímanie je práve dôsledkom praktík a aplikácie, či využívania právnych inštitútov zo strany žalobcu v rozpore s dobrými mravmi a so všeobecnými uznávanými spotrebiteľskými právami. Uvedené má vplyv aj na otázku samotného posúdenia nesprávneho úradného postupu, keďže súdy v prípade posudzovania návrhu žalobcu na vykonanie exekúcie musia obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nie, s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom a preto žalobca nemôže poukazovať na rozpor s dobrými mravmi v súvislosti s takýmto postupom súdu.

Súd prejednal vec v neprítomnosti oboch účastníkov, ktorým predvolania boli doručené riadne a včas, pričom právny zástupca žalobcu bol požiadaný, aby termín pojednávania oznámil aj svojmu klientovi, ktorý už nebude písomne predvolaný. Žalovaný svoju neúčast' ospravedlnil a nežiadal o odročenie pojednávania. Žalobca svoju neúčast' neospravedlnil, preto súd s poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. konal v neprítomnosti účastníkov.

Súd v prejednávanej veci vykonal dokazovanie oboznámením žaloby, písomného vyjadrenia žalovaného, návrhu žalobcu na prerušenie konania zo dňa 27.5.2016 a príloh tohto podania, kópií listín zo spisu Okresného súdu Humenné sp. zn. 6Er/1051/2010, ako aj ostatnými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Predmetom tohto konania je žaloba, podaná pôvodne Okresnému súdu Humenné, pod spis. zn. 18C/234/2012, ktorou sa žalobca domáha od žalovaného zaplataenia náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Uvedená vec sa týka exekučného konania vedeného Okresným súdom Humenné, pod spis. zn. 6Er/1051/2010 proti povinnému O. D., E.. XX.X.XXXX. V tejto veci bola súdu dňa 9.12.2010 predložená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Na základe referátu zo dňa 20.12.2010, ktorý bol realizovaný dňa 3.1.2011, súd vyzval právneho zástupcu oprávneného, aby predložil zmenku vystavenú dňa 9.10.2009 na zmenkovú sumu 692,63 EUR a zároveň preukázal, že bol dohodnutý zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne, pretože z exekučného titulu vyplýva, že rozhodcovský súd rozhodoval na základe predloženej zmenky a dohodnutého zmenkového úroku. Taktiež bol právny zástupca oprávneného požiadaný, aby súdu preukázal trovy mediačného konania vo výške 156,62 EUR a poplatky za zaslanie upomienok vo výške 16 EUR. Podaním súdu doručeným dňa 17.5.2011 oprávnený súdu predložil požadovanú zmenku a vyjadril sa k otázke uplatneného 0,25 %-tného denného úroku. Uznesením zo dňa 21.6.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 19.6.2014, súd žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vydanie exekúcie zamietol. Uznesením zo dňa 7.8.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 3.9.2014, súd exekučné konanie zastavil.

Žalobca v tomto spore požadoval náhradu škody vo výške 2.778,75 EUR a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 555,75 EUR vychádzajúc z toho, že súd rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia s omeškaním viac ako 285 dní. Vychádzal z toho, že konanie bolo začaté 7.10.2010 a súd rozhodol o žiadosti až dňa 19.7.2011. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že toto tvrdenie žalobcu nie je pravdivé, nakoľko súd vo veci rozhodol uznesením dňa 21.6.2011 a žiadosť o udelenie poverenia bola súdu doručená 9.12.2010. Pri rozhodovaní o žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd vyhodnocoval rozhodcovskú doložku, ktorá bola súčasťou formulárovej zmluvy uzavretú medzi žalobcom a jeho dlžníkom a došiel k záveru o jej neplatnosti z dôvodu, že je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1 koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti SR, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné preťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. v znení účinnom v čase začatia exekučného konania, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Vychádzajúc z gramatického a logického výkladu daného ustanovenia je zrejmé, že zákon ukladá súdu rozhodnúť v 15 dňovej lehote len v prípade vydania poverenia exekútorovi, teda v prípade, že súd nezistí rozpor so zákonom v exekučnom titule prípadne návrhu na exekúciu alebo žiadosti o vydanie poverenia a následne len stručne vyplní príslušné tlačivo obsahujúce spomínané poverenie. Je preto logické, že tá istá lehota nemôže platiť pre zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia, keď súd musí vypracovať rozsiahle rozhodnutie a v ňom patrične zdôvodniť svoj právny názor a vysvetliť porušenie zákona. Často krát pred takýmto rozhodnutím si musí zabezpečiť aj ďalšie listiny, najmä ak exekučný titul je rozhodcovský rozsudok, ako je tomu aj v tomto prípade. Exekučný súd je totiž povinný dôsledne skúmať či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie v každom štádiu konania a to aj bez návrhu. Je povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia je spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 41 Exekučného poriadku. Keďže exekučným titulom v danej veci je rozhodcovský rozsudok, je potrebné vychádzať aj z ustanovenia zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Podľa názoru Ústavného súdu SR vyslovenom v uznesení II.

US 545/2010-15 zo dňa 9.12.2010 exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie.

Žalobca vytýka exekučnému súdu nesprávny úradný postup predstavujúci zbytočné prietahy. Týmto pojmom sa zaoberal aj Ústavný súd SR a ten vo viacerých svojich rozhodnutiach dospel k záveru, že je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a že aj niekoľko mesačná nečinnosť súdu nemusí predstavovať zbytočné prietahy (I.US 42/01, I.US 63/00, IV. US 606/12). Práve konkrétne okolnosti tohto prípadu vylučujú prijatie záveru o zbytočných prietahoch exekučného súdu. Sú všeobecne známe obchodné praktiky žalobcu, ktorý poškodzuje spotrebiteľov v ich právach, čo konštatovali súdy vo viacerých rozhodnutiach. Prejavilo sa to aj naformulovaním rozhodcovskej doložky, ktorou žalobca určil právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie sporov, ktoré súdy vyhodnocovali ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže bola v neprospech spotrebiteľov. Exekútor na návrh žalobcu predložil na súdy enormný počet takýchto rozhodcovských rozsudkov, na základe ktorých požadoval vydanie poverenia. Nevyhnutné individuálne skúmanie podmienok, za ktorých bolo rozhodcovské konanie medzi účastníkmi zmlúv dojednané, spôsobilo vyššiu časovú náročnosť, v mnohých prípadoch súd zabezpečoval za účelom posúdenia žiadosti ďalšie listiny. V dôsledku množiacich sa nekalých obchodných praktík mnohých podnikateľských subjektov poskytujúcich úvery, súdy musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Súdy sú zaťažované takýmito podaniami, ktorými sú uplatňované práva vyplývajúce z nekalých praktík a preto je veľmi ťažké konať tak, aby nevznikli prietahy. Avšak práve tieto konkrétne okolnosti, ak sám žalobca porušuje zákon, ak poškodzuje práva spotrebiteľov (neprimerané úrokové sadzby, neprimerané sankcie, nanútenie rozhodcovskej doložky a pod.) s čím sa súd musel dôsledne vyporiadať, nemožno považovať za zbytočný prietah. Navyše každý výkon práva podlieha posúdeniu či je v zhode so zásadou dobrých mravov (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Pri posudzovaní toho, či exekučný súd sa dopustil zbytočných prietahov možno použiť závery Ústavného súdu SR v už citovanom rozhodnutí IV. US 606/2012, ktoré sa týkalo sťažnosti žalobcu v obdobnej veci. V nej bola žiadosť o vydanie poverenia podaná 15.8.2011, nasledovala výzva na predloženie rozhodcovskej zmluvy zo dňa 16.4.2012, tá bola predložená 4.5.2012 a uznesením zo dňa 5.10.2012 bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá. Ústavný súd okrem iného zdôraznil, že aj niekoľkomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Poukázal na to, že sťažovateľ (teda žalobca) podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Napokon zákonodarca nedostatok v súvislosti so stanovením zákonnej lehoty v zmysle § 44 ods. 2 EP napravil jeho novelou zákonom č. 144/2010 Z.z., v zmysle ktorého od 1.6.2010 uvedená lehota neplatí pri exekučných tituloch podľa § 41 ods. 2 písm. c, d (notárskych zápisníc a vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a komisií).

Súd teda dospel k záveru, že dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti o vydanie poverenia do vydania rozhodnutia, ktorým bola žiadosť zamietnutá, rozhodne nie je takej povahy, že by predstavovala porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ako už súd uviedol 15 dňová lehota podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku neplatí pre prípad zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia.

Súd poukazuje aj na to, že argumentácia žalobcu týkajúca sa posúdenia samotného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti exekútora o vydanie poverenia ako nesprávneho úradného postupu nie je správna, pretože je logické, že výsledkom rozhodovacej činnosti súdu je, že buď žiadosti o vydanie poverenia vyhovie alebo ju zamietne. Zo zákona nevyplýva, že súd musí vždy žiadosti žalobcu vyhovieť. Práve rozhodovacia činnosť je podstatou súdnictva a nemožno ju vyhodnocovať ako nesprávny úradný postup (uznesenie Najvyššieho súdu ČR 25Cdo 1018/07 zo dňa 25.8.2009). Táto argumentácia žalobcu by skôr nasvedčovala uplatňovaniu nároku titulom nezákonného rozhodnutia, k čomu však neboli splnené zákonné podmienky (neexistuje rozhodnutie, ktorým by bolo uznesenie o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť). Neopodstatnené je aj tvrdenie žalobcu o prekážke právoplatne rozhodnutej veci príslušným rozhodcovským rozsudkom. Súdy totiž v rozhodnutiach o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia dospeli k záveru o neplatnosti rozhodcovskej doložky, dôsledkom toho rozhodcovský rozsudok nespôsobuje právnu záväznosť pre svoju ničotnosť. Žalobcovi preto nič nebránilo podať žalobu na súd.

Podľa názoru súdu žalobca nepreukázal ani ďalší predpoklad zodpovednosti za škodu a to existenciu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, pričom súd v tomto smere sa stotožnil s argumentáciou žalovaného a dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky, pretože nepostačuje len jeho tvrdenie o tom, že mu tieto náklady vznikli. Žalobca nepredložil jediný dôkaz na preukázanie škody a teda neunesol dôkazné bremeno. Je potrebné zároveň poznamenať, že nutnosť spravovať pohľadávku oprávneného nezapríčinil exekučný súd a teda príslušné náklady nie sú v príčinnej súvislosti s postupom exekučného súdu, ale postupom povinného, ktorý dlh voči oprávnenému nesplnil. V tejto súvislosti súd zároveň poukazuje na to, že keďže nebol daný základ nároku, súd neskúmal ani jeho výšku, napr. v súvislosti s dodatočne predloženým znaleckým posudkom zo strany žalobcu.

Podobne v časti požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy nie sú dané dôvody na jej priznanie v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Dôvody uvádzané žalobcom sú, podľa názoru súdu, irelevantné. Nebolo zistené, že by došlo k zániku povinného. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného s povinným a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti sú v tomto konaní bezvýznamné, keďže žalobcom je právnická osoba. Žalobca nepreukázal zánik svojich podnikateľských aktivít. V tejto súvislosti nie je možné nezohľadniť samotnú podnikateľskú činnosť žalobcu, o ktorej sa súd už zmienil. Súd považuje za konanie v rozpore s dobrými mravmi, ak si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy voči štátu, keď mu škoda mala vzniknúť pri negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobcu, ktorou bola nútená zaoberať sa aj Európska komisia, ktorá v mnohých smeroch konštatovala porušenia práv spotrebiteľov.

Žalovaná vzniesla vo vyjadrení k žalobe námietku premlčania každého uplatneného nároku, pri ktorom došlo k rozhodnutiu súdu pred dňom 23.4.2009, t.j. 3 roky pred dňom, kedy boli žalovanej doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Súd preskúmal vznesenú námietku premlčania a dospel k názoru, že právo žalobcu domáhať sa náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v tomto prípade nie je premlčané, keďže k rozhodnutiu súdu došlo až po dni 23.04.2009.

Súd taktiež poukazuje na to, že podľa príslušných ustanovení zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, je podmienkou na uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom písomná žiadosť poškodeného o predbežné prerokovanie nároku. Z vyjadrenia žalovanej je zrejmé, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo strany žalobcu boli žalovanej doručené 23.04.2012. Žaloba v pôvodnom konaní v tejto veci bola doručená súdu 27.09.2012. Žalobca teda podal žaloby predčasne, keďže nárok na súde uplatnil pred uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neupokojí nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať nároku na súde. Ak tak učiní skôr, ide o predčasne podanú žalobu, čo predstavuje samostatný dôvod na zamietnutie žaloby z dôvodu predčasnosti.

Na základe všetkých vyššie uvedených dôvodov preto súd žalobu zamietol.

Žalobca písomným podaním zo dňa 27.5.2016 požiadal súd o prerušenie tohto konania do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 7C 6/2010. Žiadal, aby súd toto konanie prerušil do zodpovedania otázok Súdny dvorom Európskej únie o prejudiciálnych otázkach. Svoju žiadosť odôvodnil tým, že zodpovedanie prejudiciálnych otázok má zásadný význam aj pre toto konanie, nakoľko pre vznik nároku na náhradu škody má fundamentálny význam posúdenie správnosti postupu exekučného súdu pri vydaní poverenia na výkon exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým bol právoplatný rozsudok rozhodcovského súdu.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Citované ustanovenie upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, ktoré sa týka procesných situácií, v ktorých súd môže, ale nemusí konanie prerušiť. Prerušenie konania je na úvahe konajúceho súdu a je upravené len ako procesná možnosť súdu, nie však jeho povinnosť. Súd má najskôr zvážiť možnosť iných vhodných opatrení a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber vhodného opatrenia (napr. spojenie vecí, prerušenie konania, vyriešenie predbežnej otázky), slúžiaceho účelu racionálnej

organizácie postupu pri vedení príslušného konania, má súd podriaďiť aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (§ 6 O.s.p.) a spomedzi viacerých opatrení použiť to, ktorým sa ochrana práv účastníkov konania zabezpečí čo najrýchlejšie a najúčinnejšie. Rozhodujúcim hľadiskom je hospodárnosť konania, s prihliadnutím na túto zásadu konania, je preto prerušenie konania vo všeobecnosti skôr výnimkou ako pravidlom. Ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. predpokladá takú predbežnú, resp. prejudiciálnu otázku, ktorej predchádzajúce vyriešenie je nutné, aby bolo možné rozhodnúť vo veci samej. Je však potrebné zdôrazniť, že nejde o prípad, kedy by sa v inom konaní riešila otázka významná pre rozhodnutie súdu, ktorú by si súd nebol oprávnený vyriešiť sám, ale jedná sa o prípad, kedy otázku, ktorú je síce konajúci súd oprávnený riešiť ako otázku predbežnú, avšak z rôznych dôvodov (napr. z dôvodu spomínanej hospodárnosti konania) je vhodnejšie vyčkať na rozhodnutie iného orgánu, najčastejšie súdu.

Podľa názoru súdu, zamietnutím návrhu žalobcu na prerušenie konania, bol rešpektovaný účel konania v zmysle § 6 O.s.p., t. j. to, aby ochrana práv všetkých účastníkov konania bola účinná a rýchla, v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (právo na spravodlivé súdne konanie) a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (právo na to, aby sa vec prerokovala bez zbytočných prieťahov). Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že v danom prípade podmienky na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. splnené nie sú. Súd, na rozdiel napr. od postupu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (sp. zn. 11C 355/2012), nevidel žiaden nevyhnutný dôvod prerušiť toto konanie do právoplatného skončenia konania vedeného tunajším súdom pod sp. zn. 7C 6/2010, preto návrh žalobcu na prerušenie konania v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol. Z tohto dôvodu zároveň nevyhovet žiadosti žalobcu o odročenie pojednávania.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, keďže tento si s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 1 O.s.p. náhradu trov konania neuplatnil a neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.